

**STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
BEZPIECZEŃSTWO I OCHRONA MAŁOLETNICH PRZED PRZEMOCĄ
W KATOLICKIM OŚRODKU PSYCHOLOGICZNO-PASTORALNYM
„CYRENEJCZYK”**

Podstawa prawna:

1. U. 2023 poz. 1606 USTAWA z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw.
2. Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. 1997.78.483) – zapisy regulują ochronę Dziecka przed przemocą, wyzyskiem i demoralizacją.
3. Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. z dnia 23 grudnia 1991 r.).
4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”(Dz.U. 2023 poz. 1870).
5. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U. 2005 nr 180 poz. 1493).
6. Ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. 2015.583, t.j.) – zapisy regulujące relację pomiędzy rodzicami a dzieckiem oraz rodzicami i placówką oświatową, a także władzę rodzicielską, kontakty rodzica z dzieckiem i reprezentację dziecka.
7. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. 1997.88.553 z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego – akty prawne regulujące m.in. interwencję w przypadku popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka.
8. Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 lipca 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. 2020 poz. 1309).
9. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U.2023.0.900 t.j.).
10. Ustawa o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich. (Dz.U. z 2022 r., poz. 1700).
11. Kodeksu postępowania karnego – art. 304, Kodeksu karnego – art.162.
12. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).

Słownik terminów:

1. DANE OSOBOWE – informacje dotyczące małoletniego korzystającego z usług Katolickiego Ośrodka Psychologiczno-Pastoralnego „Cyrenejczyk”.
2. DYREKTOR – przełożony, czyli osoba kierująca Katolickim Ośrodkiem Psychologiczno-Pastoralnym „Cyrenejczyk” i zatrudnioną tam grupą ludzi.
3. MAŁOLETNI/DZIECKO – wychowanek do ukończenia 18. roku życia, który korzysta z pomocy Katolickiego Ośrodka Psychologiczno-Pastoralnego “Cyrenejczyk”.
4. DZIECI O SPECJALNYCH POTRZEBACH – dzieci, które wymagają wnikliwego rozpoznania oraz kompleksowego wsparcia rozwojowego, edukacyjnego i duchowego, z uwzględnieniem szczególnych potrzeb wynikających z różnych czynników.
5. INSTYTUCJA – każda firma, organizacja bądź instytucja współpracująca z Katolickim Ośrodkiem Psychologiczno-Pastoralnym “Cyrenejczyk”.
6. TERAPEUTA – członek personelu, którego zadaniem jest prowadzenie zajęć o charakterze terapeutycznym na podstawie stosunku pracy.
7. OPIEKUN DZIECKA – osoba odpowiedzialna za reprezentowanie dziecka, najczęściej rodzic, opiekun prawny lub inna osoba mająca prawo do działania w imieniu dziecka na podstawie szczególnych przepisów lub orzeczenia sądu (w tym także rodzina zastępcza).
8. OSOBA PIERWSZEGO KONTAKTU – wyznaczony przez dyrekcję placówki pracownik sprawujący nadzór nad realizacją Polityki ochrony małoletnich przed krzywdzeniem w placówce oraz przyjmujący zgłoszenia o zdarzeniach zagrażających dobru małoletniego.
9. OŚRODEK – placówka psychologiczno-pastoralna, która zapewnia wsparcie diagnostyczne i terapeutyczne dzieciom oraz ich rodzinom. Celem Ośrodka jest pomoc dzieciom w przezwyciężaniu trudności rozwojowych, edukacyjnych i emocjonalnych, a także wspieranie opiekunów w budowaniu zdrowego środowiska rodzinnego i społecznego.
10. PERSONEL – wszystkie osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy B2B, a także osoby podejmujące obowiązki na zasadach wolontariatu, praktykanci, stażyści.
11. PRACOWNIK – osoba pełnoletnia, zatrudniona na umowę o pracę, umowę zlecenie lub świadcząca usługi na zasadzie B2B.
12. KRZYWDZENIE – każde celowe lub przypadkowe działanie lub zaniechanie opiekuna, pracownika lub innej osoby, które negatywnie wpływa na fizyczny lub psychiczny rozwój dziecka.
13. RODO – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE.
14. ZGODA RODZICA / PRAWNEGO OPIEKUNA DZIECKA – zgoda wyrażona przez rodziców lub prawnych opiekunów dziecka. W przypadku braku porozumienia między

rodzicami lub opiekunami, otrzymują oni informację o konieczności rozwiązania sprawy przez sąd rodzinny.

Preambuła

Każde dziecko jest podmiotem niezbywalnych praw, wśród których kluczowe jest prawo do poszanowania jego godności, wolności i integralności osobistej. Dzieci należy traktować z najwyższym szacunkiem, z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb, emocji oraz możliwości. Wszelkie działania wobec dziecka powinny być podejmowane z należytą uwagą i troską o jego dobrostan fizyczny, psychiczny oraz emocjonalny. Istotne jest, aby każde dziecko czuło się akceptowane, bezpieczne i wspierane w rozwoju, co wymaga od dorosłych odpowiedzialności, empatii oraz zaangażowania w budowanie środowiska sprzyjającego jego harmonijnemu rozwojowi. Nadrzędnym celem Katolickiego Ośrodka Psychologiczno-Pastoralnego "Cyrenejczyk" jest zapewnienie dzieciom harmonijnych warunków rozwoju, wolnych od wszelkich form przemocy, krzywdzenia i zaniedbania. Dzieci mają swoje niezbywalne prawa, które zostały szczegółowo opisane w dokumentach takich jak Konwencja o Prawach Dziecka. Ustalanie standardów ochrony małoletnich jest wyrazem respektowania tych praw oraz dążenia do ich pełnej realizacji.

Dzięki ustaleniu Standardów Ochrony Małoletnich, dorosłe społeczeństwo bierze na siebie odpowiedzialność za zapewnienie dzieciom możliwości harmonijnego rozwoju, bezpiecznego otoczenia oraz dostępu do pomocy, gdy tego potrzebują. Jest to wyraz odpowiedzialności i troski o przyszłość najmłodszych pokoleń, które mają prawo dorastać w świecie opartym na wartościach takich jak równość, sprawiedliwość i szacunek dla drugiego człowieka.

Niniejszy dokument służyć ma zapewnieniu jak najlepszej ochrony przed krzywdzeniem, rozumianym przez nas jako zaniedbanie dziecka, stosowanie wobec niego przemocy fizycznej bądź psychicznej. Postanowienia te obowiązują wszystkich pracowników Katolickiego Ośrodka Psychologiczno-Pastoralnego "Cyrenejczyk", jak również wolontariuszy i praktykantów którzy realizując swoje zadania mają na względzie najwyższe dobro i bezpieczeństwo dziecka.

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem w Katolickim Ośrodku Psychologiczno-Pastoralnym "Cyrenejczyk":

§ 1 Zasady ogólne

Procedura wprowadzana jest w celu wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na placówce wynikającego z ustawy o ochronie małoletnich. Określa ona szczególne środki ochrony małoletnich, których stosowanie służyć ma zapewnieniu ochrony dobra i słuszych interesów małoletnich w związku z funkcjonowaniem placówki i jej personelu.

§ 2 Zasady komunikacji

Zasady komunikacji z małoletnimi:

1. Należy udzielać odpowiedzi adekwatnych do wieku dziecka i danej sytuacji.
2. Nie dopuszcza się zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać dzieci.
3. Nie dopuszcza się stosowania w komunikacji z dzieckiem treści niestosownych, uznawanych powszechnie jako niewłaściwych.
4. Niedopuszczalne jest krzyczenie na nieletniego za wyjątkiem sytuacji, kiedy podniesiony ton głosu podyktowany jest okolicznościami, w których zagrożone jest życie małoletniego.
5. W trakcie spotkań zaleca się obecność rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.

§ 3 Zachowania niedozwolone wobec małoletnich

1. Nie jest dopuszczalne ujawnianie danych wrażliwych dotyczących małoletniego, zgodnie z przepisami Rozporządzenia o Ochronie Danych Osobowych (RODO). Dane dotyczące zdrowia, życia prywatnego oraz inne informacje wrażliwe mogą być przetwarzane wyłącznie w zakresie niezbędnym do świadczenia pomocy, a dostęp do nich powinny mieć jedynie osoby uprawnione.
2. Zabronione jest naruszanie w jakikolwiek sposób nietykalności fizycznej małoletniego.
3. Nie jest dozwolone utrwalanie wizerunku dziecka dla celów prywatnych poprzez filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie. Zakaz ten obejmuje także umożliwienia utrwalenia wizerunków małoletnich osobom trzecim.
4. Nie jest dozwolone proponowanie małoletniemu alkoholu, wyrobów tytoniowych ani innych nielegalnych substancji oraz też stosować ich przy małoletnim
5. Nie jest dozwolone nawiązanie z małoletnim jakiegokolwiek formy bliskości damsko – męskiej lub seksualnej. Niedozwolone są dwuznaczne żarty, komentarze o charakterze seksualnym lub pornograficznym. Zabronione jest udostępnianie małoletnim treści o charakterze erotycznym i pornograficznym.

Pracownik będący świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zdarzeń lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub małoletnich, zobowiązany jest poinformować o tym osobę pierwszego kontaktu.

§ 4 Komunikacja z rodzicem/opiekunem prawnym

1. Dopuszczalną formą komunikacji z rodzicami lub opiekunami są kanały służbowe: email bądź telefon.
2. Niedopuszczalne jest stosowanie mediów społecznościowych celem kontaktu z małoletnim, bądź prywatnych telefonów.

Procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego:

§ 1 Ważne sygnały

Pracownicy placówki mają obowiązek zwracać szczególną uwagę na występowanie w zachowaniu małoletniego sygnałów świadczących o krzywdzeniu. Uwagę pracownika powinny zwrócić przykładowo następujące zachowania:

1. Widoczne obrażenia, takie jak siniaki, oparzenia bądź ślady po ugryzieniach, bądź jakiegokolwiek inne ślady, których pochodzenie jest trudne do wytłumaczenia.
2. Wyjaśnienia dziecka dotyczące obrażeń wydają się mało wiarygodne, nieprawdopodobne lub niespójne bądź częsta ich zmiana.
3. Nadmierne zakrywanie ciała, nieadekwatne do warunków pogodowych lub sytuacji.
4. Odczuwanie strachu przed rodzicem lub opiekunem, bądź konkretną osobą dorosłą przez dziecko.
5. Lęk przed opuszczeniem gabinetu po zakończonej rozmowie.
6. Wycofanie, bierność, strach lub wykazywanie zachowań uległych.
7. Regularne skargi na dolegliwości somatyczne, np. ból brzucha.
8. Zauważalna jest nagła zmiana zachowania dziecka, zwłaszcza podczas zabawy, lub pojawienie się niepokojących elementów w jego twórczości.

§ 2 Procedury postępowania

W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu małoletniego lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego, pracownik powinien:

1. Skonfrontować swoje obawy z rodzicem bądź opiekunem prawnym.
2. Poinformować o zdarzeniu lub swoich podejrzeniach co do krzywdzenia małoletniego osobę pierwszego kontaktu bądź dyrektora placówki.
3. Sporządzić notatkę służbową opisującą zdarzenie, w szczególności przyczynę wystąpienia podejrzenia o krzywdzeniu małoletniego;
4. Powiadamiając o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego pracownik przedstawia okoliczności krzywdzenia, które udało mu się ustalić.

§ 3 Plan wsparcia małoletniego

W przypadku ujawnienia krzywdzenia małoletniego, dyrektor, samodzielnie lub we współpracy z wybranym przez siebie pracownikiem, opracowuje szczegółowy plan wsparcia małoletniego. Plan ten koncentruje się na współpracy z instytucjami oferującymi pomoc oraz

na zapewnieniu małoletniemu specjalnej opieki, dostosowanej do jego potrzeb w danej sytuacji, na terenie ośrodka. W sytuacjach kryzysowych wsparcie może obejmować rozmowy z małoletnim oraz propozycje skorzystania z pomocy instytucjonalnej.

W przypadku, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia wobec małoletniego jednego z czynów skrzywdzenia:

Właściciel placówki składa zawiadomienie do odpowiednich organów, realizując obowiązek wynikający z art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r., poz. 1375 ze zm.) oraz monitoruje sytuację dziecka.

W przypadku gdy pracownik zauważy, że jakiegokolwiek dziecko jest krzywdzone przez innego pracownika osoba ta zobowiązana jest:

1. Niezwłocznie powiadomić o tym dyrektora placówki.
2. Sporządzić notatkę zawierającą dokładny opis sytuacji.
3. Wezwanie na rozmowę pracownika przez dyrektora w sprawie, której została sporządzona notatka.
4. Dyrektor sporządza notatkę służbową zawierającą przebieg rozmowy, listę osób w niej uczestniczących a także wnioski i postanowienia.
5. W przypadku potwierdzenia podejrzenia, że fakt krzywdzenia miał miejsce, dyrektor ośrodka w trybie natychmiastowym rozwiązuje umowę z pracownikiem.

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów ochrony małoletnich oraz sposoby dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego:

§ 1

Standardy ochrony małoletnich obowiązujące w Katolickim Ośrodku Psychologiczno-Pastoralnym "Cyrenejczyk" podlegają przeglądowi przynajmniej raz na dwa lata, w terminie ustalonym przez dyrektora, każdorazowo w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego oraz w razie nowelizacji następujących odpowiednich aktów prawnych. Dyrektor odpowiedzialny jest również za przeprowadzenie szkoleń z zakresu ochrony małoletnich.

Przegląd standardów ochrony małoletnich, obowiązujących w ośrodku, polega na ustaleniu wypełniania przez standardy wymogów przepisów prawa powszechnie obowiązującego. Przeglądu standardów ochrony małoletnich, obowiązujących w placówce dokonuje dyrektor ośrodka.

W przypadku, gdy przegląd, wykaże niespełnienie przez standardy ochrony małoletnich wymagań określonych w przepisach, lub też standardy z innych przyczyn okazały się nieaktualne, lub nieodpowiadające potrzebom ochrony małoletnich, dokonywana jest aktualizacja standardów. Aktualizacji standardów ochrony małoletnich, obowiązujących w ośrodku dokonuje dyrektor.

Zasady określające zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki do stosowania standardów ochrony małoletnich, zasady przygotowania personelu do ich stosowania oraz sposoby dokumentowania tej czynności:

§ 1

Przed nawiązaniem stosunku pracy z kandydatem lub dopuszczeniem go do jakiegokolwiek działalności związanej z małoletnimi, dyrektor ma obowiązek uzyskać informacje o jego danych w Rejestrze z dostępem ograniczonym oraz w Rejestrze osób, wobec których Państwowa Komisja ds. Przeciwdziałania Wykorzystaniu Seksualnemu Małoletnich poniżej 15. roku życia wydała decyzję o wpisie.

§ 2

Osobą odpowiedzialną za przygotowanie personelu placówki do stosowania standardów ochrony małoletnich jest dyrektor. Dyrektor zapoznaje pracowników ze standardami ochrony małoletnich oraz odbiera od każdego zatrudnionego pracownika, który świadczy swoje usługi w Katolickim Ośrodku Psychologiczno-Pastoralnym "Cyrenejczyk" oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami ochrony małoletnich, obowiązującymi w ośrodku. Wzór oświadczenia pracownika został określony w załączniku nr 1 do niniejszej procedury.

Zasady i sposób udostępniania rodzicom lub opiekunom prawnym standardów ochrony małoletnich:

§ 1

Dokumentacja składająca się na standardy ochrony małoletnich jest dostępna na stronie internetowej gabinetu lub w wersji papierowej dostępnej w sekretariacie ośrodka.

§ 2

Katolicki Ośrodek Psychologiczno-Pastoralny "Cyrenejczyk" udostępnia w wymienionych w § 1 formach standardy, co sprawia, że dokument jest ogólnie dostępny dla rodzica bądź opiekuna prawnego. Na życzenie rodzica standardy ochrony małoletnich mogą zostać wydane w formie papierowej.

Postanowienia końcowe.

§ 1

1. Standardy Ochrony Małoletnich zostały wprowadzone w Katolickim Ośrodku Psychologiczno-Pastoralnym "Cyrenejczyk" dnia 13.08.2024r. i obowiązują od dnia 14.08.2024 r.
2. W celu zapewnienia wsparcia dla małoletnich, dyrektor wyznacza osobę pierwszego kontaktu, którą w Katolickim Ośrodku Psychologiczno-Pastoralnym "Cyrenejczyk" jest p. Anna Wiśniewska, terapeuta. E-mail: cyrenejczyk@diecezja.torun.pl

Wykaz numerów telefonów, pod którymi również znajdziesz wsparcie:

- 800 70 2222 / wsparcie w kryzysie psychicznym bezpłatnie, całodobowo, 7 dni w tygodniu
- 116 123 / wsparcie w kryzysie emocjonalnym bezpłatnie, całodobowo, 7 dni w tygodniu
- 22 594 91 00 / wsparcie w depresji bezpłatnie, środy i czwartki w godz. 17.00-19.00
- 800 108 108 / wsparcie dla osób w żałobie i po stracie bezpłatnie, w dni powszednie w godz. 14.00-20.00
- 112 / numer alarmowy bezpłatnie, całodobowo, 7 dni w tygodniu

Załącznik nr 1

Oświadczenie o zobowiązaniu do przestrzegania standardów ochrony dzieci

Toruń, dnia .....

**Oświadczenie o zapoznaniu się i zobowiązanie do przestrzegania
„Standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem
w Katolickim Ośrodku Psychologiczno-Pastoralnym „Cyrenejczyk”**

Ja, niżej podpisany/a ..... (imię i nazwisko)
oświadczam, że zapoznałem/łam się ze „Standardami ochrony małoletnich obowiązującymi
w Katolickim Ośrodku Psychologiczno-Pastoralnym „Cyrenejczyk” i zobowiązuję się do ich
przestrzegania.

.....

(podpis składającego oświadczenie)